

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123287291
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6123287291.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, A., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX C. B. – D., zast. Mgr. Miroslavom Balážom, advokátom, so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, IČO: 42 238 871, o zaplatenie 2.494,01 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8Csp/84/2023-178 zo dňa 19.10.2023 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 8Csp/84/2023-228 zo dňa 10.04.2024, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd“ a „súd prvej inštancie“) v spojení s opravným uznesením vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.494,01 eur, úrok vo výške 950,92 eur, úrok z omeškania vo výške 1,13 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 2.494,01 eur od 17.03.2023 do zaplatenia, a to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo výroku II. priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d) a § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“ a „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 6, § 54 ods. 1 a 2, § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády“) a opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 244/2021 (ďalej len „opatrenie“).

3. Súd v dôvodoch svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 13.08.2021 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000831213 - Pôžička, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2.800,- eur. Súčasťou Zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s. a Obchodné podmienky pre úvery občanom. V Zmluve žalobca a žalovaný dojednali bezúčelový úver, fixnú sadzbu úrokov vo výške 9,9 % p.a., poplatok za poskytnutie úveru vo výške 140,- eur splatný jednorazovo v deň čerpania úveru, najneskôr do 12.09.2021, výšku anuitnej splátky v sume 42,53 eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,04 eur, termín splatnosti 1. anuitnej splátky dňa 10.09.2021, počet anuitných splátok 96, periodicitu a termín splatnosti anuitnej splátky mesačne v 10. deň kalendárneho mesiaca. Výška RPMN činila 12,17 %, pričom bola vypočítaná za predpokladu, že úver bol vyčerpaný jednorazovo v plnej výške, že poplatky a úroková sadzba ostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené a vychádzajúc z nasledujúcich parametrov uvedených v zmluve: výška anuitnej splátky, počet splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru. Priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia Zmluvy činila 12 %. Celková čiastka, ktorú

mal žalovaný zaplatiť predstavovala sumu 4.222,88 eur. Odplata činila 15,35 %. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas. Žalovaný bol v omeškaní s uhradením splátky splatnej dňa 10.12.2022 až 10.03.2023. Podaním zo dňa 11.01.2023 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok vo výške 102,31 eur do 16.01.2023 s tým, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiada ho o zaplatenie celej pohľadávky. V podaní zo dňa 16.03.2023 žalobca oznámil žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru k 16.03.2023 a vyzval žalovaného na uhradenie dlhu vo výške 2.643,66 eur s prísl.. Žalovaný uhradil celkovo sumu 653,55 eur, pričom na istinu bola započítaná suma v celkovej výške 305,99 eur, na zmluvný úrok suma v celkovej výške 331,96 eur a na poistné suma 15,60 eur.

4. Súd ďalej konštatoval, že žalovaný v Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 13.08.2021 uviedol rodinný stav: slobodný, počet vyživovaných detí: 2, počet členov domácnosti: 3, typ bývania: vlastné. Žalovaný uviedol profesiu mechanik/elektrikár/inštalatér, no neuviedol najnižší čistý mesačný príjem. Výdavky na bývanie činili 150,- eur, na potraviny a stravovanie 150,- eur, dopravu a telekomunikácie 50,- eur, t.j. celkovo 350,- eur. Podľa úverového reportu žalovaný v tom čase splácal dva spotrebné úvery mesačne v sume 244,- eur, pričom zostatok úverov činil 69.643,- eur. Žalovaný sa nenachádzal v úverovej delikvencii.

5. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným došlo platne k vzniku zmluvného vzťahu, ktorý má spotrebiteľský charakter, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, § 52 Občianskeho zákonníka, zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Zmluvu uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ.

6. Súd po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že Zmluva obsahuje v bode 1.2 všetky namietané náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (t. j. výšku úrokovej sadzby úveru, výšku RPMN). Okrem toho súd poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR vo veci sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, sp.zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018, sp.zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018, sp.zn. 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.9.2018, sp.zn. 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018, sp.zn. 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018, sp.zn. 3Cdo/45/2018 zo dňa 22.11.2018, sp.zn. 7Cdo/98/2018 zo dňa 30.1.2019, sp.zn. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.4.2018, v zmysle ktorých nie je nevyhnutné uvádzať v zmluve rozpis splátok, pričom Zmluva v bode 1.2. jasne uvádza výšku splátky, počet splátok a ich frekvenciu splácania. t.j. mesačne v 10. deň kalendárneho mesiaca.

7. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa poplatku za poskytnutie úveru súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 7Cdo/294/2019, podľa ktorého „Poplatok za poskytnutie úveru teda predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa zák. č. 129/2010 Z.z. a táto možnosť vyplýva aj z judikatúry SD EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky. Dovolací súd má za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, Zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.“ V danom prípade došlo k strhnutiu poplatku z účtu žalovaného pred poskytnutím úveru, t.j. z vlastných prostriedkov žalovaného, a až následne bola žalovanému poukázaná suma úveru vo výške 2.800,- eur (viď č.l. 115). Na základe uvedeného má súd za to, že žalovanému bol poskytnutý úver v plnej sume a zároveň, že RPMN bola vypočítaná v správnej výške. Keďže poistenie nebolo podmienkou uzatvorenia Zmluvy, nebolo nutné ho zahrnúť ani do výpočtu RPMN.

8. Čo sa týka námietky neprijateľnej výšky úrokovej sadzby, súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/171/2019, sp. zn. 3Cdo/36/2020, ktoré považovali za neprijateľný úrok rádovo presahujúci výšku úroku dohodnutú v predmetnej Zmluve. Podľa štatistík Národnej banky Slovenka bola priemerná úroková miera nových úverov poskytovaných bankami v rozhodnom období, t. j. v mesiaci august 2021, s dobou splatnosti nad 5 rokov vo výške 7,65 %. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že výška úrokovej sadzby dohodnutej v Zmluve nie je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Odplata ako povinne uvedená náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola vypustená z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. novelou č. 279/2019 Z.z., čo však nevyklučuje, aby bola v zmluve uvedená ako údaj navyše. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami za 1. štvrtrok bola priemerná RPMN pre úvery so splatnosťou od 5 do 10 rokov vo výške 9,17 %. Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru

platná v rozhodnom čase bola v zmysle ust. § 1a nariadenia č. 87/1995 Z.z. vo výške 18,34 %, a teda odplata vypočítaná na základe parametrov Zmluvy je v súlade s právnou úpravou.

9. V súvislosti so skúmaním bonity spotrebiteľa súd uviedol, že Národná banka Slovenska v Opatrení č. 10/2017 (oznámenie NBS č. 306/2017 Z.z.) ustanovila pre banky podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca preveroval výšku príjmu žalovaného v rámci účtu, ktorý si žalovaný viedol v banke, a to už pred uzavretím Zmluvy. Jeho priemerný čistý príjem zo zamestnania v období 11/2020 - 07/2021 (9 mesiacov) bol vo výške 6.528,- eur, pričom od mesiaca jún 2021 poberal z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu vo výške 549,10 eur. Čistý príjem žiadateľa za posledné tri mesiace pred posúdením schopnosti splácať úver činil v priemere 1.295,73 eur mesačne. Maximálna výška splátok, ktorú bolo v jeho možnostiach platiť, činila 60 % z rozdielu medzi jeho čistým príjmom a životným minimom, t.j. 527,- eur po zaokrúhlení (1.295,73 eur mínus 417,18 eur = 878,55 eur x 0,6). Keďže žalovaný splácal v tom čase úvery v sume 244,- eur mesačne, na splácanie ďalšieho úveru mal k dispozícii sumu 283,- eur (527,- eur mínus 244,- eur), avšak výška mesačnej splátky podľa Zmluvy bola podstatne nižšia a činila 42,53 eur. V prípade žalovaného limit ukazovateľa schopnosti splácať úver činil 0,33, čo je hlboko pod hodnotou 1. Príjem spotrebiteľa bol overený veriteľom z interného zdroja, a teda podľa názoru súdu nebolo nutné, aby ho veriteľ duplicitne overil v registri Sociálnej poisťovne. Úverovú zaťaženosť žalovaného žalobca zistil nahliadnutím do bankového a nebankového úverového registra (SRBI a NRKI). Žalobca zároveň vychádzal aj z údajov poskytnutých žalovaným v žiadosti. Súd uzavrel, že žalobca v konaní dostatočným spôsobom preukázal, že splnil podmienky zák. č. 129/2010 Z.z. v tom smere, že s náležitou odbornou starostlivosťou preskúmal schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Z uvedeného dôvodu nie je namieste aplikovať ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

10. Nakoľko žalovaný nesplácal úver riadne a včas, žalobca pristúpil po upozornení k zosplatneniu zvyšnej časti úveru ku dňu 16.03.2023. Žalovaný sice namietal platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, nakoľko nebolo preukázané doručenie výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, no žalovaný nepoprel že sa tieto listiny nedostali do jeho dispozičnej sféry, resp. že by nemal o nich vedomosť a že sa mohol s nimi oboznámiť. Na základe toho mal súd za to, že došlo k účinnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Zásielka bola zaslaná na adresu, akú uviedol v žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru. Žalobcovi nemôže byť na ťarchu skutočnosť, že žalovaný si neplnil svoju povinnosť podľa bodu 2.8 písm. b) Obchodných podmienok pre úvery občanom a podľa bod 19.8. Všeobecných obchodných podmienok, t.j. oznámiť banke všetky zmeny svojich kontaktných údajov.

11. Súd tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.08.2020, sp.zn. 8Cdo/118/2020, v ktorom uviedol: „Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. V danom prípade teda žalobcovi patrí nárok na zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 950,92 eur, t.j. rozdielu medzi celkovou sumou úrokov, na ktorú by mal žalobca nárok v prípade riadneho splácania úveru a čiastkou uhradenou žalovaným, ktorá bola započítaná v rámci jednotlivých anuitných splátok na zmluvný úrok. Súd žalobcovi tiež priznal istinu v sume 2.494,01 eur a zároveň z nezaplatenej úverovej istiny dojednaný úrok z omeškania, ktorý je v medziach zákonného úroku z omeškania, t. j. 5 % ročne od 17.03.2023 (odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru). Súčasne zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vypočítaného z jednotlivých omeškaných splátok splatných pred zosplatnením zvyšku úveru za obdobie odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v celkovej výške 1,13 eur.

12. O trovách konania súd rozhodol na základe § 262 ods. 1 CSP a v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žalovaný trval na tom, že zo strany žalobcu neboli splnené hmotnoprávne podmienky na poskytnutie spotrebného úveru, čím bola zo strany žalobcu zanedbaná povinnosť posudzovať bonitu spotrebiteľa. Žalobca žiadnym spôsobom neskúmal výdavky žalovaného a členov rodiny na živobytie. Životné minimum rodiny žalovaného (jeden dospelý člen rodiny a dve vyživované deti) v čase uzavretia zmluvy (13.08.2021) bolo vo výške 417,18 eur mesačne (218,06 eur + 99,56 eur + 99,56 eur). Toto životné minimum je administratívnym údajom, ktorý uvádza minimálnu (aj keď značne podhodnotenú) sumu potrebnú pre 3 - člennú rodinu na prežitie (Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 244/2021 Z.z. o úprave súm životného minima s účinnosťou od 1. júla 2021). Žalobca žiadnym spôsobom neuvádzal skutočnosti, z ktorých by malo byť zrejmé, ako dospel k záveru, že žalovaný pri uvádzaných výdavkoch domácnosti (350,- eur) a životného minima (417,18 eur) bude riadne splácať úver so splátkou vo výške 42,53 eur mesačne. Z predloženého úverového reportu vyplýva, že žalovaný už splácal dva spotrebné úvery mesačne v sume 244,- eur, pričom zostatok úverov

činil (ku dňu poskytnutia úveru) 69 643 eur. Žalobca pri poskytovaní spotrebného úveru s odbornou starostlivosťou neposúdil sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného.

14. Žalovaný ďalej namietal, že podľa zmluvy o úvere je ročná úroková sadzba 9,9 %, odplata je 15,35 %, RPMN je 12,17 % a priemerné RPMN je 12 %. Aj tohto článku zmluvy o úvere sa dotýka neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky, čo má za následok rozpor so zákonom o spotrebiteľských úveroch a smernicou. RPMN na jednej strane a ročná úroková sadzba na druhej strane sú dve kategórie, ktoré sa na účely zistenia prípustnej výšky odplaty nemôžu súbežne spojiť. Odplata je preto v rozpore s ratio legis administratívneho zákonného stropu. Žalobca naformuloval zmluvu o úvere tak, že sa má platiť úrok a odplata, nie je pri tom jasné, čo je tou odplatom, ak aj úrok je odplatom. Nejasná formulácia zmluvy v časti odplata odôvodňuje súdnu kontrolu spotrebiteľskej zmluvy aj v časti ceny úveru (rozsudok Súdneho dvora zo dňa 14.06.2012 vo veci C-618/10).

15. Podľa odvolateľa sú aj úroky v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a preto má byť poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov (rozsudok Súdneho dvora zo dňa 19.12.2019 vo veci C-290/19, uznesenie Súdneho dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10). Okrem toho tvrdil, že žalobca sa domáha nesprávne vypočítaného zmluvného úroku vo výške 950,92 eur. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Tento stav vzniká vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov, poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzatvorenia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009). Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je takéto dojednanie pre rozpor s dobrými mravmi neplatné. Žalovaný súčasne namietal, že dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, postavenie žalovaného zhorší. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020, R 5/2021). V prípade predčasného zosplatenia spotrebného úveru nemožno požadovať, aby boli okrem úrokov z omeškania zaplatené aj bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatení až do úplného splatenia požičanej sumy (rozsudok Súdneho dvora zo dňa 07.08.2018 vo veci C-96/16 a C-94/17). Žalovaný tiež namietal, že v zmluve o úvere absentuje rozpis a termíny jednotlivých splátok a výška úroku je úžernícka a neprimeraná. Vzhľadom na tieto zistené nedostatky poskytnutej zmluvy o úvere sa v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch takéto zmluva pokladá za bezúročnú a bez poplatkov.

16. Žalovaný považoval za nesprávny aj názor súdu prvej inštancie ohľadom doručovania písomnosti (Opakované upozornenie zo dňa 11.01.2023 a Výzva na predčasné splatenie spotrebného úveru zo dňa 16.03.2023), pričom argumentoval tým, že v čase, keď mu boli doručované písomnosti, sa nezdržoval na adrese E. XXX. Písomnosti mu neboli riadne doručené, keďže žalovaný býva na adrese B. XXX/XX, C. B. - D.. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nemohol mať vedomosť o akomkoľvek jednostrannom hmotnoprávnom úkone žalobcu vo vzťahu k zosplateniu úveru. Nič teda nebránilo žalobcovi zrealizovať výzvu pred zosplatením úveru elektronickou formou prostredníctvom e-mailu. Žalobca náležitým spôsobom neupozornil žalovaného na predčasné zosplatenie úveru (v zmysle čl. 2. bod 2.11.4. Obchodných podmienok pre úvery občanov účinných od 01.06.2021), pretože zásielky doručované na adresu E. XXX, boli žalobcovi vrátené späť dňa 17.01.2023 a dňa 22.03.2023 s označením „adresát je neznámy“. Keďže sa s uvedenými listinami žalovaný nemohol náležitým spôsobom oboznámiť, vyslovil, že tým došlo k nesprávnemu zosplateniu úveru, a preto žalobca nebol oprávnený domáhať sa nárokov vyplývajúcich z § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

17. Žalovaný tiež namietal, že žalobca v konaní nepreukázal, že poplatok za zriadenie úveru (v sume 140,- eur) zodpovedá skutočne poskytnutým službám a vynaloženým nákladom. Poplatok za vedenie účtu nemá povahu odplaty za konkrétnu zmluvnú službu poskytovanú bankou, a preto nepredstavuje dojednanie týkajúce sa ceny. Vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odplacnú službu banky klientovi, práve naopak, slúži výhradne záujmom banky.

18. Žalovaný tiež žiadal, aby v prípade, ak odvolací súd dospeje k odlišnému právnomu názoru, aplikoval § 257 CSP, ktoré umožňuje náhradu trov konania úspešnej strane aj nepriznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Náklady trov predstavujú nezanedbateľnú výšku, pričom v konaní žalovaný vystupuje ako spotrebiteľ, čím požíva postavenie slabšej sporovej strany. Na druhej strane žalobcom je bankový subjekt, ktorý je oprávnený poskytovať žiadateľom spotrebné úvery. Je teda evidentné, že majetková situácia žalobcu je oproti žalovanému neporovnateľne priaznivejšia.

19. Na základe uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov konania.

20. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že zosplatenie úveru je postup, ktorý má oporu nielen v úverovej zmluve, ale aj v zákone, a to v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal aj na Obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy a na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti D. F. zo dňa 09.11.2016, v zmysle ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. Žalobca poukázal aj na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/190/2018 zo dňa 15.11.2018, sp. zn. 5Co/241/2018 zo dňa 11.12.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/73/2017 zo dňa 21.3.2018, etc.). Žalobca ďalej tvrdil, že pri poskytnutí úveru postupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, keďže postupoval v medziach zákona a v zmysle Opatrenia NBS č. 10/2017 zo dňa 14.11.2017, doplnené Opatrením zo dňa 29.5.2018, ktoré určilo ukazovateľ schopnosti, splácať úver. Ten, v tomto prípade predstavoval hodnotu 0,33.

21. Žalobca súčasne uviedol, že výška úrokovej sadzby, odpata aj RPMN boli v zmluve uvedené v súlade s právnou úpravou. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy v spojení s § 1a ods. 1 a 4 vyhlášky č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. Žalobca považoval aj tvrdenie žalovaného o tom, že zmluvný úrok vo výške 950,92 Eur je nesprávne vypočítaný, za neopodstatnený. Tvrdenia ohľadom platenia úroku až do zaplatenia považoval za neopodstatnené, nakoľko žalobca si žalobou do zaplatenia uplatnil len úrok z omeškania. Žalobca má na uplatnenie úroku z omeškania zákonné právo.

22. K námietke žalovaného ohľadom nesprávneho doručovania písomností žalobca uviedol, že žalovanému boli doručované dokumenty na adresu, ktorú uviedol pri podpise zmluvy ako trvalú adresu. Do dnešného dňa nebola žalobcovi zo strany žalovaného oznámená iná adresa na doručovanie písomností. V tejto súvislosti poukázal aj na bod 19.8 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého: „Klient musí bez zbytočného odkladu oznámiť banke každú zmenu adresy, telefónneho čísla a emailovej adresy, na ktoré sa mu doručujú písomnosti a oznámenia banky, inak bude banka považovať posledné klientom oznámené kontaktné údaje pre doručovanie za aktuálne.“ Žalobca zároveň predložil ako prílohu záznam kontaktovania žalovaného zo strany žalobcu, z ktorého je zrejmé, že zasielanie listinných dokumentov prostredníctvom pošty, nebola jediná forma, ktorou bol žalovaný kontaktovaný. Žalobca využíval nielen mailovú komunikáciu, ale aj telefonáty a SMS správy. Námietka žalovaného o tom, že žalobca mohol v prípade nedoručenia výzvy prostredníctvom pošty, kontaktovať žalovaného mailom teda neobstojí. Zároveň žalobca predložil potvrdenia o zmene údajov, kde klient oznamoval mailovú adresu a číslo telefónu, avšak novú adresu pre doručovanie písomností neuviedol. Žalobca mal teda aj na základe uvedeného za to, že žalovaný sa na uvedenej adrese zdržiava.

23. K námietke odvolateľa týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru v sume 140,- eur uviedol, že tento bol v zmluve uvedený jasne zrozumiteľne, vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutia úveru. Podmienka úhrady poplatku za poskytnutie úveru sa týka hlavného predmetu plnenia a bola okrem úpravy priamo v texte úverovej zmluvy v čl. 1 ods. 1.2, upravená aj v Sadzobníku poplatkov. Spotrebiteľ mal navyše možnosť oboznámiť sa s predmetným poplatkom aj prostredníctvom formulára obsahujúceho Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý mu bol poskytnutý pred uzatvorením úverovej zmluvy. Žalovaný bol s poplatkom za poskytnutie úveru riadne a preukázane oboznámený a uzrozumený a vyjadril s ním podpisom na úverovej zmluve súhlas. Zo znenia § 499 Obchodného zákonníka vyplýva, že poplatok za poskytnutie úveru možno dojednať ako jeden z dvoch nárokov na protiplnenie za poskytnutie hlavného predmetu plnenia, t. j. úveru. Žiadať tento poplatok je však možné len v prípade, ak veriteľ poskytuje úvery v rámci predmetu svojho podnikania (žalobca / banka). Poplatok pritom nemožno zamieňať ani stotožňovať s úrokom. Ustanovenia zmluvy o úvere a ustanovenia osobitných predpisov nárok na účtovanie tohto poplatku priznávajú popri úrokoch, pričom ho možno uplatňovať ako samostatnú zložku celkovej ceny plnenia, ktorá sa uhrádza jednorazovo. V tejto súvislosti žalobca poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/19/2017 zo dňa 29.11.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/86/2020 zo dňa 22.9.2021.

24. K požiadavke žalovaného o aplikáciu § 257 CSP žalobca uviedol, že toto ustanovenie má výnimočný charakter a používa sa iba vo výnimočných prípadoch s cieľom odstrániť neprimeranú tvrdosť zákona, pričom jeho aplikácia musí byť odôvodnená dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktorých existenciu musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, inak by mohlo ísť o postup so znakmi svojvôle a nebolo by spravodlivé, aby tieto (minimálne nevyhnutné) trovy konania znášal žalobca.

Žalobca dodal, že v tomto prípade z konania nevyplývajú také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by zakladali použitie ustanovenia § 257 CSP.

25. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

26. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a v kontexte odvolacích námietok žalovaného dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

27. Súd prvej inštancie správne právne posúdil zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský a správne na daný zmluvný vzťah aplikoval právnu úpravu o ochrane spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

28. Žalovaný v odvolaní namietal, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere nedostatočne skúmal jeho bonitu.

29. K potrebe skúmania splnenia povinnosti dodávateľa pri overovaní bonity spotrebiteľa ex offa, poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zn. C - 679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

30. Hodnotenie bonity určitého bankového klienta je výsledkom úverovej analýzy, ktorá je súčasťou úverového procesu. Po fáze žiadosti o úver nasleduje fáza skúšky úverovej spôsobilosti žiadateľa (analýza úverovej schopnosti), v rámci ktorej sa analyzujú tri hlavné oblasti: právne pomery žiadateľa, osobná dôveryhodnosť žiadateľa a jeho hospodárska a finančná situácia. U individuálnych žiadateľov banka posudzuje osobné údaje ako vek, pohlavie, vzdelanie, profesiu, rodinný stav a tiež trvalé príjmy a pravidelné výdaje žiadateľa, či celej domácnosti. Banka skúma tiež žiadateľovu úverovú históriu a platobnú morálku. Jedným zo zdrojov (nie jediným) týchto informácií je Spoločný register bankových informácií (SRBI), ktorý zhromažďuje informácie o úveroch a dlžníkoch z podnikateľskej sféry od všetkých slovenských bánk a pobočiek zahraničných bánk pôsobiacich na Slovensku.

31. Súd prvej inštancie skúmal splnenie povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, avšak dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

32. V naznačených súvislostiach odvolací súd poukazuje na to, že zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.08.2021 vyplýva, že pri poskytnutí úvere v sume 2.800,- Eur bola dojednaná mesačná splátka vo výške 42,53 eur, pričom ich počet predstavoval 96. Zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru vyplýva, že žalovaný je slobodný, počet vyživovaných detí: 2 a počet členov domácnosti: 3. Ako výdavky sú uvedené potraviny a strava: 150,- eur, bývanie a energie: 150,- eur, doprava a telekomunikácie: 50,- eur. Zároveň z dopytu do úverového registra vyplýva, že žalovaný má mesačné splátky z iných zmluvných vzťahov vo výške 244,- eur pri zostávajúcich splátkach vo výške 69.643,- eur. Z výpisov z účtu žalovaného vedeného u žalobcu vyplýva, že žalovaný v rozhodnom období (od 11/2020 do 07/2021) poberal pravidelný príjem v sume od 642,41 eur do 809,19 eur, pričom jeho priemerný mesačný zárobok predstavoval sumu 725,33 eur. Žalobca uviedol, že v tejto súvislosti zohľadnil životné minimum v úhrnnej výške 417,18 eur. Ak teda od priemerného mesačného (pravidelného) zárobku žalovaného vo výške 725,33 eur odpočítame sumu životného minima 417,18 eur (ktorú je potrebné považovať za „tabuľkový“ údaj), už existujúce mesačné splátky v sume 244,- eur a aktuálnu mesačnú splátku vo výške 42,53 eur, ostáva suma 21,62 eur. Naznačená situácia, ak žalovanému po odrátaní nevyhnutných nákladov ostane suma cca 22,- eur pre trojčlennú rodinu zahŕňajúcu aj dve vyživované deti, vyvoláva pochybnosti o skúmaní bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Ak súd prvej inštancie uviedol, že od júna 2021 žalovaný poberal aj sumu 549,10 eur z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z výpisu účtu žalovaného je zjavné, že táto platba nemala do budúcnosti trvalý charakter.

33. Odvolací súd dáva do pozornosti aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove (napr. rozsudok sp. zn. 18CoCsp/24/2023 zo dňa 19.12.2023), ktorý sa voči splneniu povinnosti veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa stavia kritickejšie, keď už za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považuje aj neúplne zisťovanie jedného z kritérií podľa § 11 ods. 2 tretia veta citovaného zákona. Formálny prístup veriteľa znamená nedôsledné skúmanie príjmov a najmä výdavkov spotrebiteľa, čo znemožňuje veriteľovi objektívne posúdiť úverové možnosti spotrebiteľa. Navyše okolnosti daného prípadu vo svetle zistení, že spotrebiteľovi by ostala mesačne suma cca 22,-

eur, ako aj v kontexte toho, že žalobca nepreukázal dôsledné skúmanie výdavkov spotrebiteľa, svedčia skôr pre závery o tom, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou.

34. Pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadom doručovania písomností žalovanému zo strany banky, banka sa v tomto smere riadi informáciami poskytnutými zo strany klienta. V prípade, ak klient banke neoznámí zmenu adresy, musí znášať dôsledky nesplnenia tejto povinnosti. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020 (uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021 - R 4/2021), ktorý sa vo vzťahu k doručovaniu právnych úkonov vyjadril nasledovne: „Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

35. Pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie úveru vo výške 140,- eur, v danom prípade bol z účtu žalovaného zrazený dňa 13.08.2021, t. j. v deň čerpania úveru. Vo svetle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 (R 4/2022) je potrebné uviesť, že veriteľ sa nemôže zbaviť svojej povinnosti, resp. nemôže konvalidovať nesprávne, či zavádzajúce údaje v zmluve tým, že v nej síce výslovne uvedie, akú čiastku predstavuje poplatok za poskytnutie úveru, avšak zároveň ju prezentuje ako súčasť poskytnutého úveru, hoci v skutočnosti sa jedná o náklad spotrebiteľa, a to ani za tej podmienky, že klient súhlasí s okamžitým započítaním poplatku za poskytnutie úveru podľa obchodných podmienok. V predmetnom prípade nepochybne došlo k situácii, že žalobca si poplatkom vo výške 140,- eur skompenzoval svoje náklady a tieto odpočítal od poskytnutého úveru. Uvedené malo vplyv aj na všetky relevantné údaje v zmluve, vrátane hodnoty RPMN, a teda je potrebné konštatovať, že ani ostatné náležitosti uvedené v zmluve nemohli byť uvedené správne, nakoľko žalobca ako dodávateľ vypočítaval všetky ostatné relevantné údaje zo sumy 2.800,- eur, a nie zo sumy po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru.

36. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

37. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne skúmať splnenie povinnosti banky podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôsledkom podcenenia skúmania bonity spotrebiteľa je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý poruší povinnosť podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. V zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch to pre veriteľa znamená stratu možnosti požadovať jednorazové splatenie úveru. Hrubé porušenie tejto povinnosti znamená jednak zánik oprávnenia od spotrebiteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a jednak bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Vychádzajúc z doposiaľ zisteného skutkového stavu, zohľadniac príjem žalovaného, trojčlennú domácnosť vrátane 2 vyživovaných detí a nedôslednú analýzu domáceho rozpočtu spotrebiteľa, ktorému by pri zohľadnení už zistených pravidelných príjmov a výdavkov ostával disponibilný zostatok cca 22,- eur, sa javí, že v danom prípade šlo o hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne skúmať aj splnenie predpokladov podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite zdôvodní s odkazom na konkrétne skutkové okolnosti. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP). Pokiaľ ide o aplikáciu § 257 CSP, v tejto súvislosti je potrebné mať na zreteli výnimočnosť situácie a dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré je potrebné náležite aj odôvodniť.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)